

Temat zajęć: Role grupowe

Grupa (wiek, liczebność): młodzież oraz seniorzy, 10 osób

Czas trwania: 4 godziny lekcyjne

Cele: zaznajomienie uczestników z rodzajami komunikacji oraz efektywnymi metodami komunikacyjnymi

Metody pracy: prezentacja multimedialna, pogadanka, warsztaty, ćwiczenia praktyczne

Materiały i środki dydaktyczne:
Kartki, długopisy, flipcharty, markery itp.

Materiały merytoryczne: karty pracy – testy, załączniki, podręcznik R. Mereditha Belbina

Przebieg zajęć:

Zadanie/czas trwania	Potrzebne materiały	Charakterystyka
Wprowadzenie/10 minut		Na początku warsztatu poświęconego zagadnieniu ról grupowych, warto przypomnieć o tym, że role, które przyjmujemy w grupie (czy to w trakcie gry, czy na szkoleniu), są często zależne od tego, jakie role przyjmujemy w życiu i jakie mamy uwarunkowania osobowe. W wielkim skrócie na nasze wybory wpływa nasza historia, osobowość, ale też cechy tej konkretnej grupy. Role przyjmujemy nieświadomie i zazwyczaj to inni członkowie grupy widzą je wyraźniej, niż my. Nie ma możliwości, żebyśmy nie przyjęli żadnej roli. Nie znaczy to jednak, że zawsze będziemy zajmowali takie samo miejsce w grupie. W procesie grupowym przyjmowane przez nas role mogą się kilkakrotnie zmieniać, a uświadomienie sobie, jaką rolę przyjmujemy zazwyczaj, może nam pomóc świadomie budować relacje z innymi ludźmi.
Typologie ról grupowych/20 minut	Prezentacja 1	Osoba prowadząca przedstawia typy ról grupowych. Następnie uczestnicy dyskutują, jakie role przyjmowali w swoich dotychczasowych relacjach

		grupowych
Moja rola w zespole/30 minut	Test Belbina – załącznik nr 1	Uczestnicy wypełniają test samodzielnie (ewentualnie z pomocą prowadzącej). Następnie na forum grupy omawiane są wyniki
Role grupowe – ćwiczenie “Jak podzielić pieniądze”/40 minut	Załącznik 2	<p>Ćwiczenie ma na celu ukazanie wielości i cech charakterystycznych ról pełnionych w grupie. Dzielimy uczestników na dwie grupy – pierwsza to aktorzy, druga obserwatorzy. Aktorzy poza salą losują jedną z przygotowanych ról z załącznika i otrzymują instrukcje do ćwiczenia – opis roli. Role te będą do odegrania w scenie: “Podział pieniędzy z funduszu socjalnego” (propozycje: wycieczka krajowa lub zagraniczna, bal, zakup paczek na święta).</p> <p>Po 5 minutach przeznaczonych na przygotowanie, wracają do sali, siadają przy stole i odgrywają w dyskusji swoje role.</p> <p>Pozostałe osoby w sali (obserwatorzy) mają za zadanie obserwować scenkę i spróbować przypisać rolę (wraz z jej cechami) do poszczególnych aktorów.</p> <p>Odgrywanie scenki – ok. 10 min.</p> <p>Po zakończeniu scenki następuje jej omówienie z uwzględnieniem cech charakteru aktorów i ich ról.</p> <p>Następnie zamieniamy aktorów na obserwatorów i vice versa i powtarzamy ćwiczenie (z innymi rolami oraz propozycją tematu).</p>
Skuteczny lider/35 minut	Flipcharty, markery, kredki	Grupę dzielimy na 2/3 mniejsze podgrupy (w każdej senior). Grupy mają za zadanie przedstawić, jakie cechy wg nich powinien przejawiać lider grupy. Następnie grupy przedstawiają swoje propozycje na forum, następuje dyskusja.
Role grupowe – lider/20 minut	Załącznik 3	Każdy uczestnik otrzymuje do wypełnienia test. Następnie omawiamy jego wyniki, sprawdzamy, ile osób w grupie ma cechy, które wskazują, że mogą one być liderami.

W trakcie zajęć pożądane są energizery, które zapewniają lepszą dynamikę pracy grupy. Wybór pory i typu energizera zależy od trenera, który zna już grupę.